

မြန်မာနိုင်ငံအရေး အချက်(၅)ချက်ပါဘုံသဘောတူညီမှုချမှတ်ခြင်းတစ်နှစ် ပြည့် အာဆီယံနှင့်၎င်း၏ ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးရေးမိတ်ဖက်များထံ အိတ်ဖွင့်ပေးစာ

သို့

အာဆီယံခေါင်းဆောင်များ

ဝန်ကြီးချုပ်ဆူလ်တန် ဟာဆင်နယ် ဘိုကီးယာ ၊ ဘရူနိုင်းနိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ်
ဝန်ကြီးချုပ်ဟဆန်၊ ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ်
သတမတဂျိုကိုဝိဒိဒိ ၊ အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံသမ္မတ
ဝန်ကြီးချုပ်သောင်လွန်းဆီဆီလစ် ၊ လာအိုနိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ်
ဝန်ကြီးချုပ်တန်ဆရီမူရိဒင် ဟာဂျိမိုဟာမတ်ရက်ဆင် ၊ မလေးရှားနိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ်
သမ္မတရီဒရီဂိုဒတာတေး ၊ ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံသမ္မတ
ဝန်ကြီးချုပ်လီစန်လွန်း ၊ စင်ကာပူနိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ်
ဝန်ကြီးချုပ်ပရာယုတ်ချန်အိုချာ ၊ ထိုင်းနိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ်
ဝန်ကြီးချုပ်ငုရင်ချမ်ဖူ ၊ ဗီယက်နမ်နိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ်

(၂၄) ရက် ၊ ဧပြီလ ၊ ၂၀၂၂

အကြောင်းအရာ - မြန်မာနိုင်ငံအရေးအာဆီယံဘုံသဘောတူညီချက်ချမှတ်ခြင်း တစ်နှစ်ပြည့်ပြီ ဖြစ်တာကြောင့် လက်တွေ့အရေးယူမှုတွေ လုပ်ချိန်တန်ပြီပါပြီ။

လေးစားအပ်ပါသောဝန်ကြီးချုပ်များနှင့်သမ္မတကြီးများ

တရားမဝင် အာဏာသိမ်းမှုနောက်ဆက်တွဲ ဆိုးရွားလာတဲ့ နိုင်ငံရေးနဲ့ လူသားချင်းစာနာမှု အကျပ်အတည်းတွေကို ဖြေရှင်းဖို့ မြန်မာနိုင်ငံအရေး အချက် (၅) ချက်ပါ အာဆီယံဘုံသဘောတူညီမှုကို ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးမင်းအောင်လှိုင်နဲ့ အာဆီယံခေါင်းဆောင်များကြား ပြုလုပ်ခဲ့တဲ့ အစည်းအဝေးမှာ ချမှတ်ခဲ့တာ ခုဆို တစ်နှစ်တင်းတင်းပြည့်ပြီ ဖြစ်ပါတယ်။

ပြီခဲ့တဲ့နှစ်မှာ အာဆီယံဟာ တစ်ခါမှမလုပ်ဖူးတဲ့ အရေးယူမှုတစ်ခု ပြုလုပ်ခဲ့ပြီး မြန်မာစစ်တပ်ခေါင်းဆောင်တွေကို အာဆီယံထိပ်သီးညီလာခံ တက်ရောက်ခွင့် ပိတ်ပင်ခဲ့ပါတယ်။ လက်တွေ့မှာလည်း စစ်ဦးစီးချုပ်မင်းအောင်လှိုင်ဟာ သဘောတူညီချက် (၅) ချက်ခွဲထဲက တစ်ခုကိုမှ အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့ခြင်း မရှိပါဘူး။ ဒီလိုပျက်ကွက်မှုတွေနဲ့အတူ ၎င်းဟာမြန်မာပြည်သူတွေကို ဒုက္ခဝေဒနာပေါင်းစုံပေးနေရုံသာမက ဒေသတွင်းမိတ်ဖက်နိုင်ငံတွေအပေါ် လုံးဝလေးစားမှု မရှိတာကြောင့် အာဆီယံအနေနဲ့ သူ့အပေါ် ဒဏ်ခတ်အရေးယူမှုတွေ လုပ်ဖို့အချိန်တန်ပါပြီ။

ဒီတစ်နှစ်တာကာလအတွင်းမှာ မြန်မာစစ်တပ်ဟာ ပြည်သူတွေအပေါ် စစ်ဆင်ရေးတွေ မီးကုန်ယမ်းကုန် လုပ်နေလျက်ရှိပြီး “စစ်ရာဇဝတ်မှုနဲ့ လူသားမျိုးနွယ်အပေါ်ကျူးလွန်တဲ့ ရာဇဝတ်မှု” မြောက်နိုင်လောက်တဲ့ “ကျယ်ပြန့်၍စနစ်တကျကျူးလွန်မှုရှိသော လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများ” ဖြစ်ပေါ်ခဲ့တယ်လို့ ကုလသမဂ္ဂ လူ့အခွင့်အရေးမဟာမင်းကြီးက ဆိုပါတယ်။ ဒီပြစ်မှုတွေထဲမှာ စစ်အုပ်စုဆန့်ကျင်ရေး တက်ကြွလှုပ်ရှားသူတွေနဲ့ သူတို့မိသားစုဝင် ထောင်ပေါင်းများစွာကို တရားလက်လွတ်ဖမ်းဆီးမှုတွေ ၊ ထိန်းသိမ်းထားသူတွေကို အသက်ဆုံးရှုံးတဲ့ အထိ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်တဲ့ အလေ့အထတွေ ၊ လက်နက်မဲ့ ဆန္ဒထုတ်ဖော်သူတွေကို ရမ်းကားပစ်ခတ်မှုတွေ၊ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုဒေသတွေမှာ ပြည်သူတွေကိုပစ်မှတ်ထားတဲ့ လေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှုတွေ ၊ ရှာလုံးကျွတ်မီးရှို့မှုတွေနဲ့ တရားလက်လွတ်သတ်ဖြတ်မှုတွေ ပါဝင်ပါတယ်။

ASEAN PARLIAMENTARIANS FOR HUMAN RIGHTS

ဒီလိုရက်စက်ကြမ်းကြုတ်မှုတွေဖြစ်ပေါ်နေချိန်မှာ ကြီးမားတဲ့ဖိအားပေးမှုမရှိရင် မင်းအောင်လှိုင်ဟာ အာဆီယံ သဘောတူညီချက်ကို လိုက်နာဖို့ လုံးဝစိတ်ဆန္ဒမရှိဘူးဆိုတာ ထပ်တလဲလဲ မြင်နေရတဲ့အမှန်တရားတစ်ခုဖြစ်ကြောင်း အာဆီယံအနေနဲ့ လက်ခံမှရပါတော့မယ်။

APHR ရဲ့ ယခင်ကထုတ်ပြန်ခဲ့တဲ့ [ပူးတွဲကြေညာချက်ထဲမှာ](#) မြေပြင်အခြေအနေတိုးတက်လာအောင် အထောက်အကူ ဖြစ်စေဖို့အတွက် အချက် (၅) ချက်ပါအာဆီယံ ဘုံသဘောတူညီမှု အကောင်အထည်ဖော်ရေး နဲ့ပတ်သက်တဲ့ အကြံပြုချက်တွေပေးခဲ့သလို အကူအညီပေးဖို့လည်း ကမ်းလှမ်းခဲ့ပါတယ်။ မြန်မာစစ်တပ်ရဲ့ ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်မှု တွေကိုရပ်တန့်ပြီး ကျူးလွန်သူတွေကို တာဝန်ခံမှု ရှိစေရေးဆောင်ရွက်ကာ ငြိမ်းချမ်းရေးနဲ့ ဒီမိုကရေစီတည်ဆောက်ဖို့ စစ်မှန်တဲ့ဖြစ်စဉ်တစ်ခု အစပြုနိုင်ရေးအတွက် အောက်ပါအချက်တွေကို အကောင်အထည်ဖော်ဖို့ ကျွန်ုပ်တို့အနေနဲ့ ချန်မှာလဲ မပြောင်းလဲတဲ့ ခံယူချက်နဲ့ ထပ်မံတိုက်တွန်းလိုက်ပါတယ်။

ပထမဆုံး အာဆီယံအနေနဲ့ မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာအထူးကိုယ်စားလှယ်ရဲ့ အခန်းကဏ္ဍနဲ့ ခန့်အပ်မှုလုပ်ငန်းစဉ်ကို သေချာစွာ ပြန်လည်သုံးသပ်ရပါမယ်။ ဒီလိုစီမံခန့်ခွဲမှုကြီးမားလှတဲ့တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ခဲ့သူနဲ့ လက်ရှိ ထမ်းဆောင်နေသူတွေ ဟာ ရလဒ်ကောင်းတွေမဖော်ဆောင်နိုင်ခဲ့ပါဘူး။

လက်ရှိမှာ အထူးကိုယ်စားလှယ်ဟာ အာဆီယံအတွက် ကိုယ်စားပြုပေးနိုင်စွမ်း သိပ်မရှိပေမယ့် အာဆီယံ ဥက္ကဋ္ဌ ရာထူးဟာလည်း နှစ်စဉ်အပြောင်းအလဲ ဖြစ်နေတာကြောင့် ရေရှည်မှာ မူဝါဒတစ်သမတ်တည်းရှိအောင် ဆက်ထိန်း ထားဖို့ အလွန်ခက်ခဲစေပါတယ်။ ဒါ့အပြင် ခန့်အပ်ခဲ့တဲ့ အထူးကိုယ်စားလှယ် နှစ်ဦးလုံးဟာ သူတို့နိုင်ငံရဲ့ သက်ဆိုင်ရာ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနတွေမှာ တာဝန်ထမ်းဆောင်နေကြတဲ့ အဆင့်မြင့်အရာရှိတွေဖြစ်ပြီး သူတို့ဟာ အာဆီယံ အထူးကိုယ်စားလှယ် အလုပ်တစ်ခုထဲ လုပ်ရတာမဟုတ်တဲ့အပြင် ဒီအလုပ်ကို ထိန်းတန်းဦးစားပေးအနေနဲ့ လုပ်နေနဲ့ လည်း လုပ်နေကြတာလည်း မဟုတ်ပါဘူး။

ပိုပြီးထိရောက်မှုရှိစေဖို့ဆိုရင် အထူးကိုယ်စားလှယ်ဟာ ဒီအလုပ်ကို သီးသန့်အချိန်ပေး လုပ်ဆောင်တဲ့ ရေရှည် ကိုယ်စားလှယ် ဖြစ်သင့်တဲ့အပြင် အာဆီယံဥက္ကဋ္ဌကိုသာ မဟုတ်ပဲ အာဆီယံတစ်ဖွဲ့လုံးကို တာဝန်ခံသူ ဖြစ်သင့်ပါတယ်။ အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံတွေဟာ အထူးကိုယ်စားလှယ်အတွက် ရှင်းလင်းပြီး ပြည့်စုံမှုရှိတဲ့ လုပ်ငန်းတာဝန်တွေ သတ်မှတ်ပေးပြီး သူ့ရဲ့လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း သတ်မှတ်ပေးရမယ့်အပြင် လုပ်ငန်းအကောင် အထည်ဖော်ဖို့ လိုအပ်တဲ့ အရင်းအမြစ်တွေ ထည့်ဝင်ပေးဖို့လဲ လိုအပ်ပါတယ်။

ဒုတိယအချက်အနေနဲ့ အချက် (၅) ချက်ပါဘုံသဘောတူညီမှုကို ယမန်နှစ်က ချမှတ်ခဲ့ကြရာမှာ အချိန်ကာလ သတ်မှတ်ချက်နဲ့ အကောင်အထည်ဖော်ရေးယန္တရား မပါတာကြောင့် ထိရောက်မှုရှိမှာ မဟုတ်ကြောင်း APHR အနေနဲ့ ထောက်ပြခဲ့ပါတယ်။ စစ်ကောင်စီဟာ လွန်ခဲ့တဲ့ တစ်နှစ်တာကာလအတွင်း နိုင်ငံတကာရာဇဝတ်မှုတွေကို အစဉ်တစိုက် ကျူးလွန်နေခဲ့တာကြောင့် **သူတို့ရဲ့ ရာဇဝတ်မှုမြောက် လုပ်ရပ်တွေအတွက် နောက်ဆက်တွဲအကျိုး တွေ ရင်ဆိုင်ရဖို့ အချိန်တန်နေပါပြီ။** ဒီလိုအရေးယူရာမှာ မြန်မာနိုင်ငံကို အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်အဖြစ်က ရပ်ဆိုင်းတာ၊ မင်း အောင်လှိုင်နဲ့ စစ်ကောင်စီအဖွဲ့ဝင်တွေကို အာဆီယံဒေသတွင်း ခရီးသွားလာခွင့်ပိတ်ပင်တာ၊ အာဏာသိမ်း ခေါင်းဆောင်တွေနဲ့တကွ လူသားမျိုးနွယ်အပေါ် ကျူးလွန်တဲ့ရာဇဝတ်မှုအတွက် အပြစ်ရှိသူတွေနဲ့ သူတို့ရဲ့ အကျိုးစီးပွားအပေါ် ပစ်မှတ်ထား ဒဏ်ခတ်အရေးယူမှုပြုလုပ်တာ စတာတွေ ပါဝင်သင့်ပါတယ်။

တတိယအနေနဲ့ တင်ပြလိုတာက အာဆီယံဘုံသဘောတူညီမှုတွေထဲမှာ စစ်တပ်ကဖန်တီးထားတဲ့ ပဋိပက္ခတွေကို “ငြိမ်းချမ်းတဲ့နည်းနဲ့အဖြေရှာရေး” အတွက် “ပါဝင်သူတွေအားလုံးကြား အကျိုးရှိတဲ့ ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးမှု ပြုလုပ်ပြီး” အာဆီယံအထူးကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ကို အဆိုပါ ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးမှုကို စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးဖို့ တာဝန်ပေးထားပါတဲ့ အချက် ဖြစ်တယ်။ တစ်နှစ်ပြည့်လာသော်လည်း အထူးကိုယ်စားလှယ် နှစ်ဦးလုံးဟာ ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးမှု ဖြစ်မြောက် ရေးအတွက် ဘာတစ်ခုမှ တိုးတက်မှုရှိအောင် မလုပ်နိုင်သေးပါဘူး။ စစ်တပ်ကိုယ်စားလှယ်တွေနဲ့သာ တွေ့ဆုံမလုပ်ခဲ့ ပြီး ဒီမိုကရေစီနည်းလမ်းကျ ရွေးကောက်ထားတဲ့အစိုးရ တစ်ရပ်ကို ကိုယ်စားပြုပြီး မြန်မာပြည်သူ့အများစုရဲ့ ထောက်ခံမှုကို ရရှိထားတဲ့ အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရ (NUG) ကိုယ်စားလှယ် တစ်ဦးနဲ့မှ တွေ့ဆုံခဲ့ခြင်းမရှိပါဘူး။

ဒါကြောင့် **အာဆီယံအနေနဲ့ NUG** နဲ့ချက်ချင်း ပေါ်ပေါ်ထင်ထင် တွေ့ဆုံမှုလုပ်ဖို့ ကျွန်ုပ်တို့တိုက်တွန်းပါတယ်။ ဒါ့ အပြင် စုံလင်တဲ့အသံတွေကို ကိုယ်စားပြုပေးနိုင်ဖို့ တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင် အဖွဲ့အစည်း (EAOs) ကိုယ်စားလှယ်တွေ ကိုလည်း နောက်ဆက်တွဲ ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးမှုတွေမှာ မဖြစ်မနေ ထည့်သွင်းဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။

ASEAN PARLIAMENTARIANS FOR HUMAN RIGHTS

နောက်ဆုံးမှာ အာဏာသိမ်းမှုကြောင့် လူ့ဦးရေ (၅၄) သန်းရှိမြန်မာနိုင်ငံဟာ စီးပွားရေးကပ်ဆိပ်နေပါတယ်။ လူ့ဦးရေ တစ်ဝက်လောက်ဟာ ဆင်းရဲတွင်းနက်လာကြပြီး ကမ္ဘာ့ဘဏ်ရဲ့အဆိုရ နိုင်ငံရေး စီးပွားရေးဟာလဲ ၁၈% အထိ ကျ ဆင်းသွားတာကြောင့် အကူအညီပေးရေးလုပ်ငန်းတွေ အရေးကြီးဆုံးနဲ့ အလိုအပ်ဆုံးကာလဖြစ်ပါတယ်။

အာဆီယံ လူသားချင်းစာနာမှုအကူအညီပေးရေးဆိုင်ရာ ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရေးစင်တာ ကနေတစ်ဆင့် အကူအညီတွေ ပေးပို့သွားမယ့် အာဆီယံရဲ့အစီအစဉ်ဟာ လိုလောက်မှုမရှိရုံသာမက လိုအပ်သောပြည်သူများထံ ရောက်မှာမဟုတ်ဘူး ဆိုတာ ထင်ထင်ရှားရှားတွေ့ရပါတယ်။ အဲဒီအစား **အာဆီယံအနေနဲ့ ရုပ်ရှုဒေသအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းတွေ ၊ အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းတွေ ၊ သင့်တော်တဲ့နိုင်ငံတကာ အေဂျင်စီတွေနဲ့ အနီးကပ် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုတွေ လုပ်သင့်ပါတယ်။** သို့မှသာ အမှန်တကယ်လိုအပ်နေတဲ့သူတွေဆီ အကူအညီ ထိထိရောက် ရောက် ပေးပို့နိုင်မှာဖြစ်တယ်။ အကူအညီ လိုအပ်ချက်တွေ အလွန်ကြီးမားနေပြီး မြန်မာစစ်တပ်က လူသားချင်းစာနာမှုအကူအညီတွေကို ပိတ်ပင်တဲ့ အလေ့အထရှိတာကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း လူသားချင်းစာနာမှု အကူအညီပေးလုပ်ငန်း အတွေ့အကြုံများတဲ့ အေဂျင်စီတွေနဲ့ ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်မှသာ အာဆီယံရဲ့ကြားဝင် ဆောင်ရွက်မှုဟာ “လုံးဝထိခိုက်မှုမရှိစေရ” အခြေခံမူနဲ့ ကိုက်ညီနိုင်မှာဖြစ်တယ်။

မြန်မာနိုင်ငံရဲ့အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံတွေ အထူးသဖြင့် ထိုင်းနိုင်ငံအနေနဲ့ နိပ်ကပ်မှုနဲ့ အကြမ်းဖက်မှုအန္တရာယ်ကနေ ထွက်ပြေး တိမ်းရှောင်လာသူတွေကို မိမိနိုင်ငံနယ်နိမိတ်ထဲ ဝင်ရောက်ခိုလှုံခွင့်ပြုပြီး လူသားချင်းစာနာမှု အကူအညီ ရယူခွင့်ပေးဖို့ ကျွန်ုပ်တို့တိုက်တွန်းပါတယ်။

နောက်ဆုံးအနေနဲ့ မြန်မာနိုင်ငံအခြေအနေလို ကြီးမားတဲ့အရေးကိစ္စတွေအပေါ် တုန့်ပြန်ရာမှာ အာဆီယံက ဒေသတွင်း ခေါင်းဆောင်မှုအခန်းကဏ္ဍကနေ ဦးဆောင်မှုလုပ်နိုင်ဖို့ အာဆီယံရဲ့ ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးရေး မိတ်ဖက်တွေနဲ့ နိုင်ငံတကာ အသိုင်းအဝိုင်းအနေနဲ့ အထက်ပါအကြံပြုချက်တွေ အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရေး ပံ့ပိုးကူညီခြင်း အပါအဝင် နည်းလမ်းပေါင်းစုံနဲ့ ပံ့ပိုးမှုတွေ ဆက်လုပ်သွားဖို့ ကျွန်ုပ်တို့အနေနဲ့ တိုက်တွန်းပါတယ်။

မြန်မာစစ်တပ်က စစ်ရာဇဝတ်မှုနဲ့ လူသားမျိုးနွယ်အပေါ်ကျူးလွန်တဲ့ရာဇဝတ်မှုတွေ ကျူးလွန်ပြီး၊ ဒေသတွင်း တည်ငြိမ်မှုနဲ့ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအပေါ် ခြိမ်းခြောက်နေတာကို နောက်ထပ်တစ်နှစ်ကြာ ဆက်လက်ခွင့်ပြု ထားမှာလားဆိုတာ အာဆီယံခေါင်းဆောင်တွေ လက်ရှိဖြေဖုလိုနေတဲ့ မေးခွန်းတစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။

အာဆီယံရဲ့ သိက္ခာဟာ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ လက်တွေ့အခြေအနေအညီ တုန့်ပြန်ဆောင်ရွက် ဆောင်နိုင်စွမ်း ဘယ်လောက် ရှိလဲဆိုတဲ့အပေါ် မူတည်နေပါတယ်။ **မြန်မာစစ်တပ်ဟာ အချက် (၅) ချက်ပါ အာဆီယံ ဘုံသဘောတူညီမှုကိုဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံတကာစံနှုန်းတွေ ဒါမှမဟုတ် လူသားစာနာမှုဆိုင်ရာ စံနှုန်းတွေကိုဖြစ်စေ သူတို့ဘာသာ လိုက်နာလိမ့်မယ်လို့ အာဆီယံအနေနဲ့ မျှောင်လင့်လို့ မရပါဘူး။**

လေးစားစွာဖြင့်
လူ့အခွင့်အရေးအတွက်အာဆီယံအမတ်များအဖွဲ့ (APHR)

မိတ္တူ

- အာဆီယံ၏ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးရေးမိတ်ဖက်များ
- သံအမတ် ဝဲလ်နက်ကာဗစ် ၊ အာဆီယံဆိုင်ရာဩစတြေးလျနိုင်ငံလူ့သံအမတ်
- သံအမတ် ဒီးဒြက်ယလီ ၊ အာဆီယံဆိုင်ရာကနေဒါနိုင်ငံသံအမတ်
- သံအမတ် ဒေါ်ရီဂျန် ၊ အာဆီယံဆိုင်ရာတရုတ်နိုင်ငံသံအမတ်
- သံအမတ် အီဂေါဒရိုင်းစမန်းစ် ၊ အာဆီယံဆိုင်ရာဂျပန်သံအမတ်
- သံအမတ် ရွှေရီဂျေးရန် ခိုဘရာဂိတ် ၊ အာဆီယံဆိုင်ရာအိန္ဒိယနိုင်ငံသံအမတ်
- သံအမတ် ချီဘာအက်ရာ ၊ အာဆီယံဆိုင်ရာဂျပန်နိုင်ငံသံအမတ်
- သံအမတ် လင်းဆမ်းနမ်း ၊ အာဆီယံဆိုင်ရာကိုးရီးယားနိုင်ငံသံအမတ်

ASEAN PARLIAMENTARIANS FOR HUMAN RIGHTS

သံအမတ် ပမ်ဒန် ၊ အာဆီယံဆိုင်ရာနယူးဇီလန်သံအမတ်
သံအမတ် အလန်ဇန်းဒါးအီဗန်နီ ၊ အာဆီယံဆိုင်ရာရုရှားနိုင်ငံသံအမတ်
သံအမတ် ဂျွန်လမ် ၊ အာဆီယံဆိုင်ရာယူကေသံအမတ်
သံအမတ် မလိစာဘရောင်း ၊ အာဆီယံဆိုင်ရာအမေရိကန်ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ယာယီသံအမတ်